Beantwoording vragen:

1. Wat is volgens BWB de exacte netto-opbrengstenderving in 2027 van de in amendement A1 genoemde 13 tariefwijzigingen (inclusief percelen, ledigingen, inworpen, kwijtschelding en voor de raming gehanteerd aanbiedgedrag)? Is de werkhypothese van circa € 425.000 realistisch?
   Het bepalen van de financiële effecten van de afzonderlijke tariefwijzigingen vergt aanvullende uitwerking. Dit komt doordat per tarief sprake is van verschillende indexeringspercentages, terwijl ook areaalontwikkelingen en het verwachte aanbiedgedrag invloed hebben op de uiteindelijke opbrengst.
   De geraamde opbrengst van de afvalstoffenheffing bedraagt in de begroting 2027 € 11.834.000. Ter vergelijking: in de voorgaande begroting bedroeg deze opbrengst € 11.303.000. De veronderstelde opbrengstenderving van € 425.000 vertegenwoordigt daarmee vrijwel het gehele verschil tussen beide begrotingsjaren. Gelet op de opbouw van de tarieven en de onderliggende aantallen wordt een opbrengstenderving van deze omvang vooralsnog niet als realistisch beschouwd.
2. Hoeveel van de gemeentefondsuitkering CDOKE 2027 (Meicirculaire 2026: € 2.328.401) is nu toegedeeld aan welke budgetregels, kostenplaatsen, loonkosten, communicatie, projecten en externe opdrachten? Wat is de aansluiting op de mutatie van € 1.768.000 in programma 9?
   Waar de vraag leidt tot gegevens die herleidbaar zijn tot individuele medewerkers, zoals loonkosten per functie, nemen we die niet op in de beantwoording. Dat zijn persoonsgegevens in de zin van de AVG.
3. Is de historisch genoemde CDOKE-formatie (waaronder 0,89 fte communicatieadviseur) in 2027 nog begroot? Graag per functie fte, bruto jaarkosten incl. werkgeverslasten en overhead, vast/tijdelijk/externe inhuur, contracteinddatum en vroegste daadwerkelijke besparingsmoment.
   Een overzicht per functie kan om de volgende redenen niet aangeleverd worden:
   * CDOKE is een van de dekkingsbronnen voor de capaciteit; functies worden waar mogelijk geheel uit CDOKE betaald.
   * De raadsbrief van 2024 beschrijft de formatie onder de vroegere specifieke uitkering, en die is sindsdien herijkt.
   * De CDOKE-middelen zijn bedoeld voor aanvullende capaciteit voor de uitvoering van de Klimaatwet, artikel 2: om gemeenten te helpen de kennis, expertise en capaciteit op te bouwen die nodig is om deze taken te realiseren. Medewerkers zijn in dienst van de gemeente, niet van de regeling. Een lager budget beëindigt geen dienstverband.
   * Kosten per functie zijn herleidbaar tot individuele medewerkers. Dat zijn persoonsgegevens in de zin van de AVG, en die delen we niet in een openbaar raadsstuk.
   * De verantwoording aan het Rijk verschuift naar verwachting naar de effectiviteit voor het doel. Het Rijk kijkt bij de toekomstige bijzondere fondsuitkering naar verwachting hoeveel middelen een gemeente historisch voor dit doel heeft ingezet, en bepaalt mede daarop de hoogte van de uitkering. Zet een gemeente de middelen elders in, dan ontvangt zij waarschijnlijk minder. Ook wordt gekeken naar de effectiviteit van de interventies van de gemeente om de doelen te halen.
4. Welke niet-wettelijke communicatiecampagnes, wijktransitie-ondersteuning, adviesopdrachten, nog niet vervulde vacatures of aanvullende DEK-activiteiten kunnen in 2027 zonder frictie- of afkoopkosten worden verminderd? Graag per kostenplaats het bedrag, de juridische belemmeringen en de eventuele vervallen verplichtingen.
   Dit is een politieke vraag. Welke activiteiten worden verminderd, komt neer op een keuze welke klimaat- en energietaken de gemeente minder of niet meer uitvoert.
   Die afweging is bestuurlijk en hoort niet in een technische beantwoording. We leggen deze vraag terug bij de griffie.

5. Bevestigt Financiën dat CDOKE voor 2027 als decentralisatie-uitkering in beginsel vrij besteedbaar is, met behoud van afzonderlijke wettelijke verplichtingen en mogelijke nog lopende SpUk-afspraken uit eerdere jaren?
   Nee, zie de toelichting bij de technische toets op amendement A1. Middelen uit de specifieke uitkering van eerdere jaren hebben daarnaast een bestedingstermijn van drie jaar en worden via SISA verantwoord. Ook heeft de provincie aangegeven te letten op een doelmatige inzet van deze middelen. Een decentralisatie-uitkering betekent niet dat de achterliggende regeling vervalt. Het betekent vooral dat er meer ruimte is in hoe de middelen doelmatig worden ingezet.
6. Hoe moet een taakstellende lastenverlaging van circa € 425.000 binnen programma 9 correct worden verwerkt tegenover de lagere afvalopbrengsten op taakveld 7.3? Is één budgettair gekoppeld amendement mogelijk, of zijn twee amendementen op de afzonderlijke raadsvoorstellen noodzakelijk?
   Een eventuele verlaging van de geraamde opbrengsten uit de afvalstoffenheffing moet worden verwerkt op taakveld 7.3 (Afval). Wanneer wordt voorgesteld deze lagere opbrengsten te compenseren door een lastenverlaging binnen programma 9, moet daarvoor een concrete en realiseerbare besparing worden aangewezen. Een algemene taakstelling van € 425.000 is daarvoor op zichzelf onvoldoende.
   Het is technisch mogelijk om beide begrotingsmutaties in één samenhangend amendement op de begroting 2027 te verwerken. Daarbij moeten de financiële gevolgen van de gewijzigde tarieven en de voorgestelde dekking afzonderlijk en inzichtelijk worden gemaakt.
   Omdat de tarieven van de afvalstoffenheffing in een afzonderlijk raadsvoorstel worden vastgesteld, moet ook de betreffende belastingverordening worden aangepast. Dit kan door middel van een afzonderlijk, inhoudelijk gekoppeld amendement. Beide amendementen moeten op elkaar aansluiten om te voorkomen dat een tariefverlaging wordt vastgesteld zonder dat de financiële gevolgen daarvan in de begroting zijn verwerkt.
   Zoals bij de eerdere vragen is aangegeven, is de voorgestelde dekking vanuit de CDOKE-middelen niet uitvoerbaar. Daarnaast zijn de lagere afvalopbrengsten van € 425.000 nog niet vastgesteld. Op dit moment kan daarom geen sluitende begrotingswijziging op basis van de voorgestelde dekking worden opgesteld.
7. Kan het college aantonen dat de dekking niet reeds is verwerkt in de bestaande € 300.000 CDOKE-reserveonttrekking of de algemene inhuurbesparing van € 400.000, en dat de opbrengsten en afvalvoorziening niet dubbel worden gemuteerd?
   De begroting 2027 bevat reeds verschillende financiële maatregelen, waaronder de inzet van CDOKE-middelen en een besparing op externe inhuur. Deze maatregelen zijn onderdeel van de voorliggende begroting en kunnen niet zonder meer opnieuw als dekking voor een aanvullende lastenverlaging worden ingezet.
   Een eventuele aanvullende dekking moet aantoonbaar bovenop de reeds verwerkte begrotingsmaatregelen worden gerealiseerd. Hiervoor moet op het niveau van de onderliggende budgetten worden vastgesteld dat de voorgestelde besparing nog niet in de begroting is verwerkt en dat de betreffende lasten daadwerkelijk kunnen worden verlaagd.
   Ook moet bij een eventuele aanpassing van de afvalstoffenheffing worden geborgd dat de lagere geraamde opbrengsten en eventuele mutaties in de voorziening huishoudelijk afval op elkaar aansluiten en niet dubbel worden verwerkt.
   Op basis van de huidige uitwerking kan niet worden aangetoond dat de voorgestelde aanvullende dekking van circa € 425.000 beschikbaar is. Zoals eerder aangegeven, is deze dekking bovendien niet uitvoerbaar op de voorgestelde wijze. Een sluitende financiële onderbouwing ontbreekt daarmee.

8. Wat is de structurele doorwerking op 2028–2030 en wat is het risico van gewijzigde CDOKE/BFU-uitkeringsvoorwaarden vanaf 2028?
   Onder de bijzondere fondsuitkering verschuift de nadruk naar verwachting naar doelmatigheid: hoeveel CO2-reductie wordt gerealiseerd, en worden de doelen voor 2030, 2040 en 2050 gehaald? Het Rijk (via de circulaires) en de provincie hebben duidelijk gemaakt dat de middelen bedoeld blijven voor de uitvoering van de Klimaatwet. Dat is een wettelijke taak van de gemeente.
   De risico's:
   * Worden de middelen niet doelmatig of rechtmatig ingezet, dan kan het Rijk de uitkering in de toekomst korten. Middelen die tijdelijk elders worden ingezet, laten dan een gat achter. Hoe de middelen na 2027 beschikbaar komen, is volgens de provincie nog onduidelijk.
   * De uitkering wordt de komende jaren niet geïndexeerd, terwijl de kosten wel stijgen. Personeelskosten nemen alleen al toe door inflatie en cao-ontwikkelingen, en projecten worden duurder. Daarnaast staat de gemeente voor grote opgaven, zoals woningbouw en een gezonde economie. Een goed functionerend energiesysteem is daarvoor een randvoorwaarde, met netcongestie en de bredere omslag in het energiesysteem als concrete uitdagingen.
   * Middelen uit de specifieke uitkering van eerdere jaren moeten binnen drie jaar worden besteed. Wat dan niet besteed is, vervalt.
   * De opgebouwde kennis en capaciteit voor de klimaattaken gaan bij afbouw verloren. Het is nu al moeilijk om deze capaciteit te werven; eenmaal afgebouwd is ze later lastig terug te halen.
9. De € 425.000 is nadrukkelijk een voorlopige begrotingsmutatie en geen vastgestelde opbrengstenderving of aangetoonde besparing. Wij verzoeken u om een op de juiste begrotingsregels sluitende variant of, indien onvoldoende vrije ruimte bestaat, een onderbouwd overzicht van welk deel wél uitvoerbaar is.
   Zoals hiervoor aangegeven, vraagt dit om een nadere financiële uitwerking van de afzonderlijke tariefaanpassingen. Wij streven ernaar de effecten van de voorgestelde tariefwijzigingen zo spoedig mogelijk inzichtelijk te maken.